

Bliží se laparoskopický armagedon, opravdu se kruh uzavírá?

Vzepětí laparoskopie z konce minulého století se přeneslo i do začátku nového století. Záplava nových technik, nástrojů, studií, ale především operátorů se zdála být bezedná. Například není to tak dávno, co byla publikovaná metodika laparoskopicky asistované vaginální hysterektomie (1989). Laparoskopie prostě ovládla nejenom gynekologickou operativu, ale i myšlení řady odborníků. Pokud mohu mluvit za sebe, tak jsem skutečně věřil ve známé klišé o lepším zítřku. Laparoskopická operativa se tak nejenom pro mě, ale i pro zkušené i nastupující operátory jevila jako úžasná metoda se známými a jasnými indikacemi. Překonávání limitů laparoskopické operativy pak bylo závislé na výrazných individualitách, které někdy doslova vstupovaly na území „terra incognita“.

Nenápadně, ale o to důrazněji, se v posledních letech dostává do popředí zájmu robotická chirurgie. Pravda, můžeme spekulovat o ekonomických zájmech, průmyslových lobby či nadměrně finančně náročné medicínské oblasti. Na druhé straně si však určitě musíme uvědomit, že tento obor bude produkovat zcela jiný typ operátorů. Většina z nich totiž nebude absolvovat složitý výcvik v laparoskopických technikách, tak jak jím prošli mnozí z nás. Možná to bude doména mladých chirurgů, kteří svoji zkušenost z hraní počítačových her nebo orientaci v 3D prostoru prostě jenom přenesou do robotické operativy. Zdá se to docela logické a vcelku i jednoduché řešení. Napadá mě však jedna maličkost. Nebude nakonec poslední článek uzavírajícího se kruhu návrat ke klasickým technikám? Evoluce robotického operátora tak není nezbytně nutná z laparoskopických technik, ale bude pravděpodobně nástavbou klasických dovedností.

Bliží se tedy laparoskopický armagedon? Z hlediska mých vlastních egoistických zájmů, stovek hodin strávených u operačního stolu s následně bolavými zády, doufám, že ne. Na druhou stranu se medicína vyvíjí tak rychle, že lze opravdu jen velmi složitě odhadovat, jaké metody budou v oblasti minimálně invazivních technik vládnout za deset let. Snad lze s optimizmem hledět na dobu blízkou, kdy se konečně po 20 letech dočkáme podpory minimálně invazivních technik v režimu tzv. jednodenní chirurgie. Alespoň taková je proklamace ministerstva a pojišťoven.

doc. MUDr. Eduard Kučera, CSc.

doc. MUDr. Eduard Kučera, CSc.

3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Ruská 87, 100 00 Praha 10